

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

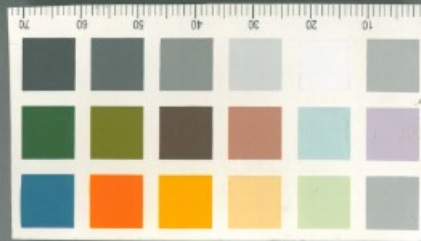
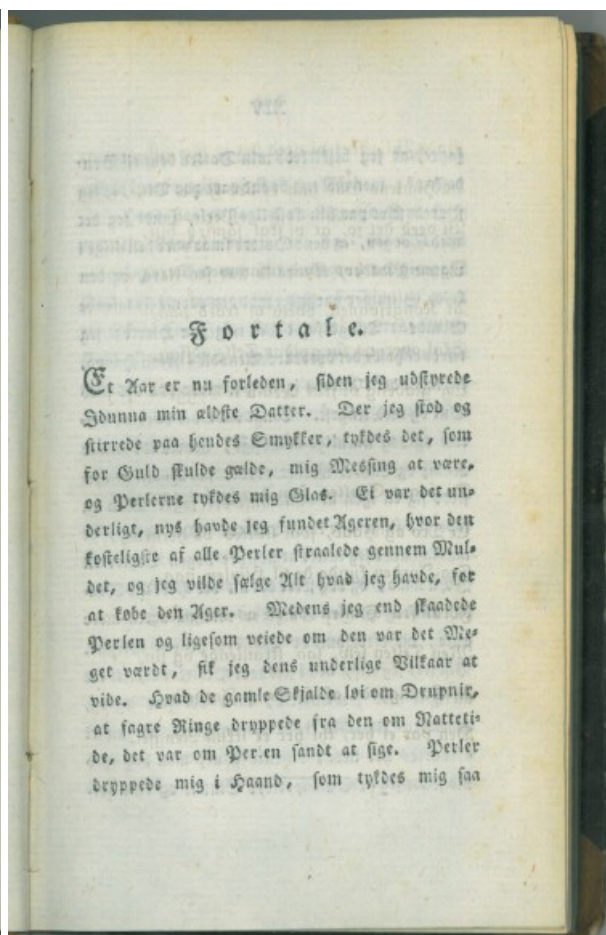
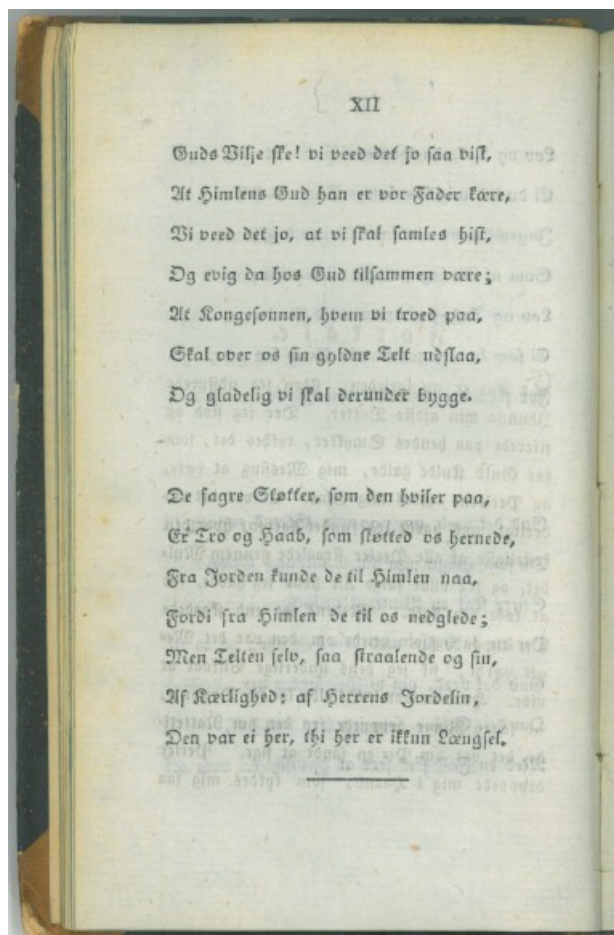
Titel: Saga. Nytaarsgave for 1812

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Saga. Nytaarsgave for 1812", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. XII. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1811_171-txt-shoot-idm431/facsimile.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

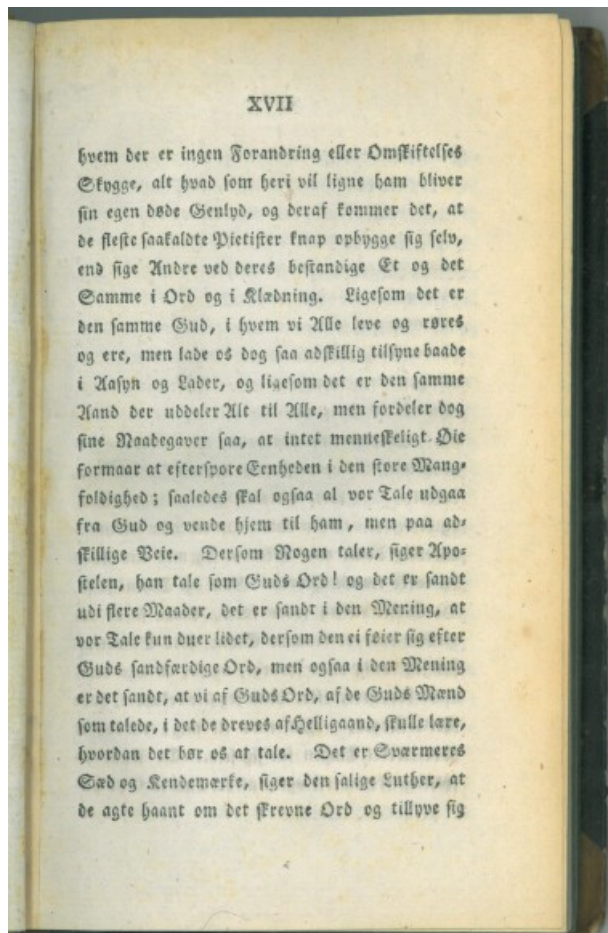
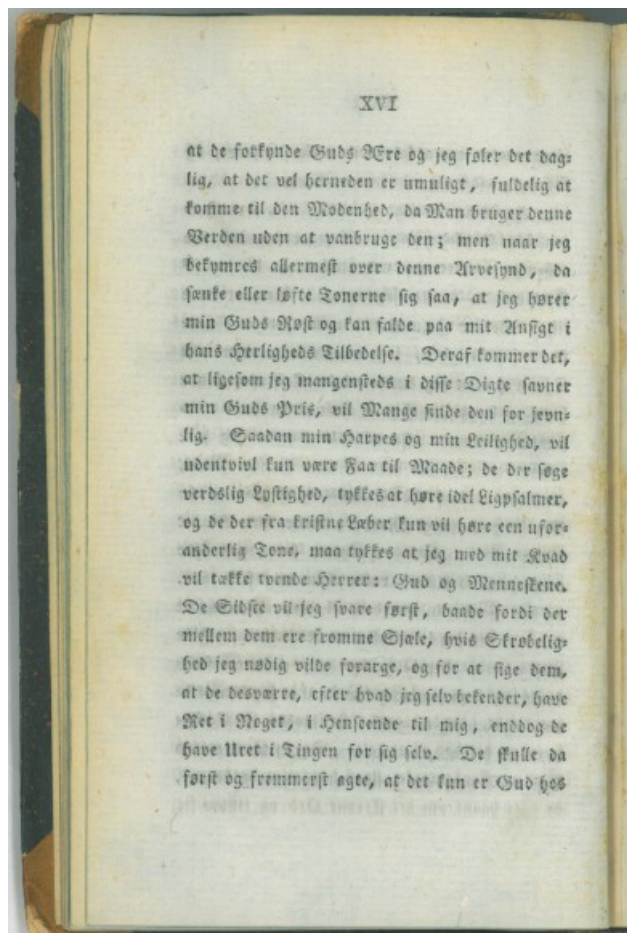

fagre, at jeg beskikkede min Datter dem til Brudekænk; men medens de end vare paa Vei, der jeg stirrede stivt paa hin kostelige Perle, fandt jeg det med Sorgen, at dens Døtre smaa vare den ulige i mange Maader, ei vare de nær saa klare, og den kolde Glimmer var intet mod den varme straalende Glænde. Tungt faldt det mig paa Hjerte; jeg turde ei holde det dyrebare Klenodie i ureen Haand, jeg lagde det i Ageren igen og stirrede paa det med Suk og med Angest. Langt vilde det være at omtale og dog umuligt at udfølge, hvorlunde under Kamp og Taarer Modet vorde, saa Haanden dristede sig til igen at annamme det fagre Mon og lade det fælde sine klare Taarer. Nok er det, at aldrig havde jeg tænkt at udflyre nogen Øster til *J u n n a*, og dog seer det nu ved Herrens Naade, enddog Søgas Smykker vel maa agtes mere agte, alt efterfont de Søstres Mayne betegne. Vist seer jeg end, at de stivende Perledraaber ei ere at ligte med Perlen selv, men det seer jeg og, Haandens Urenhed er saa dybt indgroet, at den ei afvattes her ilde; vel med Suk, men dog med No fluer jeg de Smaaperles Smitte og kun det

efter tragter jeg, at lade dem trille saa saare, og røres kun sagtelig af Rød og Blod.

Hvad her er sagt i en Lignelse, som Herren selv skænkede mig, vil jeg i saa Ord sige aabenbar. Det var nødvendigt, at da jeg fik Diet opladt, maatte jeg agte alle Ting at være til Skade for Jesu Kristi min Herres Kundskaabs Ypperlighed, jeg maatte agte dem alle Skarn for at jeg kunde vinde Kristum, kende ham og hans Lidelsers Samfund og hans Opstandelses Kraft. For Saadant agter jeg dem endnu, men jeg har lært af den hellige Povel, at Man med frelst Samvittighed kan vinde Naalet paa mange Maader, naar kun Stedet bliver uforvandet. Harpen, som jeg hængte over Herrens Alter, talde han mig selv igen, da han havde indviet den til sin, og med frit Mod griber jeg i de nystemmede Strænge. Ikke at jeg havor allerede grebet det, eller er fuldkommen, men jeg jager derefter, at jeg kan gribe det, ligesom jeg er grebet af Kristo. Endnu maa jeg bekende, at mangengang lytter jeg med Lyft til Toner, om hvilke det ei er mig bevidst,

høiere Aabenbarelser, og sandt er det, at naar Man
ret beskuer de hellige Skrifter, kan Man aldrig
forledes til at dreie og røre sig i een og den samme
snævre Kreds af Synet og Ord. Hvor vidt flyve
ei Job og David og Profeterne, uden at Gud dog
nogensinde bliver borte for dem? Jeg er bange for,
at de Fleste, som saa angstelig gentage de hellige
Nævne staa som de, der vil holde Gud tilbage i Ord,
efter at han har forladt Hjerter; thi er han der, da
ses han overalt, saasom Jorden er hans med dens
Fylde, naar Diet er eenfoldigt, bliver det ganske
Legeme lyst. Ja, hvad have vi mere Vidnesbyrd
behov end Jesu eget, skulde Nogen altid med Ret
bruge de samme Ord, da maatte det vel være ham,
som var Ordet selv, men ved hvor mange Ting
ligner han ikke Guds Næste! forfølger han ikke Ligt-
heden gennem det Døde og det Levende, fra Perlen
og Sennepskornet indtil Mennesket; og gennem
Menneskets Jdratter fra Hyrdens og Bøddemans-
dens Syffel, indtil Kongens Bedrift i Hielofts-
søle? Han er da heri, som i Alt, vort uopnaaelige
Mønster: i ham boede al Guddomsfylde i sig selv,
og af ham kan vi da lære, under hvilken
Skikkelse Gud aabenbarer sig i Kød. Evrigt fulgde

hans Apostle og mest synlig den hellige Povel, dre-
vet af den Helligaand, efter sin Naadeaavens Maal
og Tidens Leilighed, Mesterens Fodspor og søgte at
være Alt for Alle, paa det han kunde vinde Nogle,
Den samme Vel agter jeg ved Guds Naade at vane
dre, imodens jeg er her tilhuse, og det er Guds
Villie at jeg skal røre Tungen; jeg er baade Vise og
Uoise en Skyldner; paa anden Vis, men
aldrig med Vidende og Villie. a n d e r l e d e s,
taler jeg ensfoldig om Gud og Kristo, om Tro og
Haab og Kærlighed fra det hellige Sted og i Dø-
retredsen, paa anden Vis i Bog og Skrift, og det
igen hel adskillig, som det monne falde. Intet,
hverken Kronike eller Bruden eller Kvad er ureent
uden for den som mener det, thi Gud haver helliget
alle Ting i Kristo, og de ere alle rene, naar de brug-
ges med Taksigelse, saa at Gud æres i dem.
Til den anden Part af Løfere som sløde sig,
har jeg kun dette kortelig at sige, at ved en aaben
Grav sommer Brudepsalmen sig hel stet, og den
Glæde som der skal te sig midt i Bedrøvelsen, ma
baade komme ovenfra, og siges derop, tilbage.
Skulde endelig Nogen sløde sig over det, min Bog,
saasnart den oplader sin Mund, siger om sig selv,

da vil jeg først ønske, at enhver Læser kunde give sig selv det Vidnesbyrd, at det ei var til ham, den talde, og dernæst melde et Par Ord om Taler selv. Vil Man kalde den ubeskednen, da mener jeg Man gør mig uret; thi man seer jo let, hvad jeg vil sige, og Hvem der kender sin Bibel, veed, at jeg har udeladt, Alt hvad som Meningen udfodt, kunde lades ude. Desuden vil jeg bemærke, baade, at jeg vist ingensinde har været mindre hovmodig af mit Pund end netop nu, og at jeg til min Guds Ære indseer, at aldrig har jeg svødet saa listig, som siden jeg holdt op at være min egen og traadte i min rette Herres Tjeneste. Jeg betænker mig end ikke paa her at tilføie det følgende Vers; men naar det seer, og se, det seer, da skal de sørnemme, at der har været en Profet midt iblandt dem. Næppe vil Noget, som og kun kender mig af denne Fortale, derfor mene, at jeg som en Sværmer, mener at have Åbenbaringer, som Oldtidens Profeter, nei fra en saadan Grille, har den Helligaand, hvis Indskydelse, Sværmerne tilløve sig, friet mig i Raade, men jeg troer med Luther, at den Helligaand boer i sit Ord, og at naar vi hengive os til det i al Enfoldighed, da taler han

til os i gennem det. Derfor troer jeg Kristus, naar han lærer os at spaa af Figentræet, og naar jeg seer Svendevær blæse, veed jeg vist, det bliver heidt. Vel veed jeg, at Mange aabenbar, og Adskillige i Hjertet, se ad mine Spaadomme; men jeg maa svare dem med Kristi Ord: naar I se paa Himmelen, sige I:

Afsien red gør Morgen rød
Morgen rød gør Afsien rød.

O Hienfolke! Himlens Skikkelse vide I at domme, kan I da ikke agte paa Tidernes Tegne!

Om de enkelte Digte har jeg kun lidet at sige. Sunlaugs Saga er forhen oversat i danske Bibliotek af Hr. Kaptajn Abrahamsen, og det afholdt mig for nogle Aar siden fra at røre den; om den har vundet eller tabt ved at blive en Ueblæmning af Oversættelse og Bearbejdelse, veed jeg ikke selv, men jeg mener den staar passelig paa sin Plads, og det er mig nok. De fleste Smaadigte ere fra Klædningens Side ny, og paa to nær, forhen utrykte. Alle henhøre de til mit indvortes Livs sande Historie, og knytte sig hist og her til mine indvortes Forholde, men jeg troer dog nogenlunde at have undgaaet den Klippe, at lode det indvortes spille nogen egen Rolle, og mit indvortes er det jo

netop de Læsere, for hvilke jeg skriver, ønske at kende.

Om Mindesangen over Morten Borup har jeg kun dette at erindre, at naar de Bantro, som saa sikkert mene, den ret maa være hvad de kalde et Hans-tasfspil, gøre sig den Uleilighed at staa op i Pontoppidans Marmora Danica, om Borup og selv om Altertavlen i Sankt Klemmens Kirke, vil de med Forundring finde det Samme fortalt ganske kort, som Factum. Naar de nu tillige vil udregne, at det virkelig var Luthers Fødselsaar 1483 Borup kom i Skolen, vadder jeg, de tænke maa om ikke lige: det var løierligt nok, men det var da kun et Tilfælde:

Nu, i Guds Navn, Farvel og læs vel med et ensfoldigt Die, kære Læser! Gud veed, om vi skal mødes meer saaledes ved Nytaarstid, men naar og hvor vi mødes, da gid det ske i Hønhjertighed og Kærlighed! Kærligt er mit Hjerte i min Ensomhed udbredt mod Alle, gid det maatte mærkes paa min Tale, selv da, naar den tykkes haard!

Udby Præstegaard den 24de Novbr. 1811.

N. F. S. Grundtvig.

